

Σταύρος Ελ. Καλογιάννης
Βουλευτής Ιωαννίνων, ΝΔ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς : **1. Οικονομικών**
2. Υποδομών και Μεταφορών
3. Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: Εφαρμογή του προγράμματος «1% για την Τέχνη»

Το πρόγραμμα «1% για την Τέχνη» αφορά στην χρηματοδότηση για τη δημιουργία και τοποθέτηση έργων τέχνης σε κτίρια και στον περιβάλλοντα χώρο τους. Ειδικότερα, εκ του προϋπολογισθέντος κόστους κατασκευής κάθε νέου δημόσιου κτιρίου, ποσοστό 1% πρέπει να διατίθεται για την τέχνη.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε πολλές χώρες, σε διεθνές επίπεδο, εδώ και δεκαετίες. Στη Γαλλία, ένα σχέδιο για την τοποθέτηση έργων τέχνης στα σχολεία, εφαρμόστηκε από τις αρχές της δεκαετίας του 1950, όταν κατέστη υποχρεωτική η μέριμνα για την καλλιτεχνική πλαισίωση των σχολικών και πανεπιστημιακών κτιρίων, που αποτέλεσε ουσιαστικά τη βάση για τη νομοθετική ρύθμιση του 1%.

Στην Κύπρο, ο Νόμος 57(Ι) 2009 «περί του ελαχίστου υποχρεωτικού ποσοστού εμπλουτισμού των δημοσίων κτιρίων με έργα τέχνης», ορίζει ότι: «Κατά το στάδιο της ετοιμασίας προϋπολογισμού για την ανέγερση οποιουδήποτε δημόσιου κτιρίου λαμβάνεται από το φορέα πρόνοια ώστε ποσοστό τουλάχιστον ίσο προς το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού κόστους ανέγερσης του κτιρίου να διατίθεται για τον εμπλουτισμό του με έργο τέχνης». Προβλέπεται δηλαδή η υποχρεωτική τοποθέτηση έργων τέχνης σε δημόσια κτίρια, κατόπιν διαγωνισμού.

Σε διάφορες πόλεις των ΗΠΑ, όπως η Νέα Υόρκη και το Σικάγο, αλλά και σε πανεπιστημιακούς χώρους, εφαρμόζεται το πρόγραμμα «1% για την Τέχνη», στο πλαίσιο του οποίου έχουν δημιουργηθεί εκατοντάδες έργα τέχνης.

Σκοπός του προγράμματος είναι να θέσει τους καλλιτέχνες σε διαδικασία σχεδιασμού και να εμπλουτίσει τα δημόσια κτίρια. Στη διαδικασία εμπλέκονται όχι μόνον καλλιτέχνες (ζωγράφοι, γλύπτες, χαράκτες) αλλά και πολεοδόμοι, πολιτικοί μηχανικοί, αρχιτέκτονες τοπίου και άλλοι. Οι τέχνες συνδέονται έτσι στενά με τον σχεδιασμό των πόλεων και τον δημόσιο χώρο, οι καλλιτέχνες βοηθούνται να αναδείξουν το έργο τους και, παράλληλα, ωφελούνται οι πόλεις και τα δημόσια κτίρια.

Στη χώρα μας, στο άρθρο 2 του Ν. 2557/1997 «Θεσμοί, μέτρα και δράσεις πολιτιστικής ανάπτυξης», όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «Το ένα τοις εκατό (1%) της συμβατικής δαπάνης κατασκευής δημόσιων κτιρίων και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου αυτών διατίθεται για τη δημιουργία ή αγορά και τοποθέτηση εικαστικών έργων σε αυτά.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Πολιτισμού και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι κατηγορίες των δημόσιων κτιρίων, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία δημιουργίας ή αγοράς και τοποθέτησης εικαστικών έργων στα δημόσια κτίρια και τον περιβάλλοντα χώρο τους, καθώς και η συγκρότηση και η λειτουργία των κατά περίπτωση αναγκαίων επιτροπών, στις οποίες μετέχει και εκπρόσωπος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».

Παρ' ότι, ήδη από το 1997, υπάρχει το σχετικό θεσμικό πλαίσιο, κανένα πρακτικό βήμα δεν έχει γίνει επί του θέματος.

Η πρόταση αφορά τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία Οικονομικών, Πολιτισμού και Υποδομών, το οποίο έχει την εποπτεία της Α.Ε. Κτιριακές Υποδομές, που είναι αρμόδια για τα δημόσια σχολεία, τα νοσοκομεία και τα κτίρια δικαστηρίων.

Δεδομένης μάλιστα της μειωμένης οικοδομικής δραστηριότητας του Δημοσίου τα τελευταία χρόνια, προτείνεται όπως τα αρμόδια Υπουργεία εξετάσουν τη δυνατότητα το «1%» να μην αφορά στη δαπάνη αποκλειστικά ανέγερσης κτηρίου, αλλά να περιλαμβάνει και μεγάλης κλίμακας εργασίες ανακαίνισης δημόσιων κτηρίων, καθώς και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου αυτών. Σε αυτή την περίπτωση θα χρειαζόταν μικρή τροποποίηση του άρθρου 2 του Ν. 2557/1997.

Είχα θέσει επανειλημμένως, προ ετών, το συγκεκριμένο θέμα στα συναρμόδια Υπουργεία αλλά δυστυχώς δεν υπήρξε κανένα αποτέλεσμα.

Κατόπιν αυτών,

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

Είναι στις προθέσεις τους να εφαρμόσουν τον Νόμο, ώστε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί της συμβατικής δαπάνης κατασκευής δημόσιων κτιρίων και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου αυτών, ή ακόμη και επί της δαπάνης μεγάλης κλίμακας εργασιών ανακαίνισης δημόσιων κτιρίων και ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου αυτών, να διατίθεται για τη δημιουργία ή αγορά και τοποθέτηση εικαστικών έργων σε αυτά, προκειμένου να εμπλουτιστούν τα δημόσια κτίρια (διοικητήρια, δικαστήρια, Πανεπιστήμια, νοσοκομεία, κλπ), να ενισχυθούν οι καλλιτέχνες ιδιαίτερα στη δύσκολη περίοδο της πανδημίας του κορονοϊού που διανύουμε, να ανανεωθούν αισθητικά αστικές περιοχές και ο δημόσιος χώρος;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ιωάννινα, 15.12. 2020

Σταύρος Ελ. Καλογιάννης